

Sofaveljararnir mundu vunnið

Sofaveljararnir mundu komið í meiriluta seinast. Tað vil siga tað sama sum, at bert stívliga helvtin av veljarunum brúktu atkvøðurætt sín á seinasta fólkatingsvali.

Tá seinasta fólkatingsval var í oktober 1981 høvdu 30.097 feroingar valrætt. Á vali vóru 16.617 fólk, ella 55,2 prosent av veljarunum.

Hetta var umleið 10 prosent minni enn við fólkatingsvalið í 1979. Tá var luttøkan óvæntað stór, 65,5 prosent. Men tá varð frá táverandi andstöðu, serliga Sambandsflokkinum, lagt upp til eina »styrkiroynd« millum samgonguna og andstöðuna.

Við fólkatingsvalið 1. mars í 1977 var luttøkan nakað minni. Tá atkvøddu 62,9 prosent.

Men hvussu nógv fara á val næsta týsdag. Tað er ikki lætt at siga. Valstriðið er spakt — enn — eingin broddur, so neyvur verður luttøkan so stór sum seinast ella næstseinast.

jo-mo

Samgongan fekk góða helvt

Nú hevir eitt fólkatingsval lítið við heimliga politikkini — á lögtingi ella í landsstýri — at gera. Men úrslitið kann geva eina hómung av, hvørja undirtøku tann rikni samgongupolitikurinn hóvar fólk.

Og hyggja vit at valrøðum og -greinum, so snúgva sær seg í stóran mun um politisk viðurskipti í Føroyum.

Tá verandi lögmaður sat í andstöðu gjørdi hann eisini sitt til at heita á fólk um at visa teirra misnøgd við tásitandi samgongu millum Javnaðarflokkin, Tjóðveldisflokkin og Fólkaflokkin. Tað eydnaðist eisini í ein ávisan mun. Við valið í 1977 og aftur í 1979 fekk Sambandsflokkin stóra framgongd.

Frá at hava fingið 3213 atkvøður í 1975 reykt Sambandsflokkin upp 5173 atkvøður í 1977 og upp á 5690 í 1979. Men í 1981 vendi, og Sambandsflokkin misti umleið 1300 atkvøður og fekk 4392 atkvøður.

Til sammetingar: í 1975 var Javnaðarflokkin størstur við 4104 atkvøðum. Men í 77 mátti hann lúta fyri Sambandsflokkinum. Javnaðarflokkin fekk 3680 atkvøður. Í 1979 gekk betur og flokkurin hevði eina hampiliga framgongd og fekk 4433 atkvøður. Í 81 fekk Javnaðarflokkin 4067 atkvøður.

Við seinasta fólkatingsval fekk sitandi samgonga akkurat helvtina av atkvøðunum — 50,1 pst. Andstöðuflokkarnir fingi 59,9 pst.

Við valið í 1979 fingi samgonguflokkarnir, Javnaðarflokkin, Tjóðveldisflokkin og Fólkaflokkin 11.328 atkvøður (9.513 í 1977), meðan andstöðuflokkarnir, Sambandsflokkin, Framburðs- og fiskivinnuflokkurin og Sjálvstýrisflokkin, fingi 7361 atkvøður (5.931 í 1977). Men til tað skal sigast, at tá vóru triggir av teimum størstu flokkunum í samgongu, meðan bert tveir stórir eru í dag og ein av teimum smærru flokkunum.

jo-mo

Javnaðarflokkurin kennir sína ábyrgd at verja vælfærdarsamfelagið

Í hesum samfeløgnum hevir einstaki borgarin veruliga kent, hvat tað hevir at týða at standa saman um at bøta korini hjá fjøldini

Tað tóktist heilt týðuligt, at hetta fólkatingsvalið mátti koma ongantið ov skjótt. Ti tað bar ikki til hjá borgarligu stjórnini at halda fram við skerjingarpolitikki sínum við so ótryggum grundarlagi, sum stjórnin hevði skapt sær.

Ti ótrygt mátti grundarlagið vera, tá teir borgarligu flokkarnir pústa kveistraðu Javnaðarflokksins ávirkan til viks — og bert ætlaðu at brúka Javnaðarflokkin sum eitt sikkurheitsnet, tá Glistrupflokkurin ikki vildi makka rætt.

heimskreppan hevir eisini rinið við danska samfelagið — so fast, at danska samfelagið, sum var aldeilis bundið av at fáa sína ráveru úttanifrá og sína orku innflutta, eftir fáum árum var komið í ta støðu, at tað gjørdist meira og meira hættisligt at kunna konkurrera á heimsmarknaðinum. Tað færdi so til ovurstórar hækkingar, øktum rentu- og prisútviklingi, ið so hvørt máaði grundarlagið undan samfelagnum.

Hesum gjørdi danski Javnaðarflokkurin vart við ferð eftir ferð, men hevði so ilt við at fáa undirtøku frá einum meiriluta í fólkatingsinum, at

neyðugt gjørdist at gera upp støðuna og melda pass, tí uttan meiriluta í tinginum kann ein minnilutastjórn einki gera.

Men so titt og knapt stjórnarskiptið varð fram, sóu vit í sól og mána, at borgarliga stjórni fyrri ein stóran part nú vildi fremja mangar av teimum loysnum, sum javnaðarstjórnin ikki hevði kunnað fingið meiriluta fyrri.

Vit minnast, hvussu okkara borgarligu flokkar gartaðu í um rentuskattapolitikkin hjá javnaðarstjórnini. Hesa rentuskattgjøgnumfærdi borgarliga stjórnin beinvegin, tí hetta var neyðugt um endi skuldi fáast á rentuhækkingini og fall fáast í statsundirskotinum.

Og nú hevir stjórnin sagt, at statsundirskotið verður minnið í 1984 enn í 1983. Kensingerningurin er, at tað sum hevir munað fyrri at bota aum statsfinansirnar er komið frá rentufallinum og tí realrentuskattning, sum sosialdemokratarnir í stjórnartíð síni vildu fremja og sum flokkurin síðani hevir kunnað atkvøtt fyrri saman við tí borgarligu stjórnini.

Ja, so skjótt vendist í holuni.

Haldur Hansen
fólkatingsvalevni
skrivar

Tað hevir nógv verið talað um av núverandi statsministara, at tað fór at vera lættari at vera danskari, men kensingerningurin er, at arbeiðsloysið nú við ársenda varð komið upp í 325.000. Hjá hesum man gerandisdagurin ikki verða blivin lættari.

Og hjá øllum teimum, sum hava kent skerjingarnar, sum stjórnin hevir fram, er gerandisdagurin heldur daprari.

Javnaðarflokkurin vil loysa samfelagstrupuleikarnar á ein slíkan hátt, soleiðis at tey veikaru ikki skulu kenna seg sviktan.

Javnaðarflokkurin hevir kent sum ábyrgd sína, at verja vælfærdarsamfelagið — hesi samfeløg, sum hava roynst vel og veruliga hava útvikað seg til

samfeløg, har tann einstaki borgarin veruliga hevir kent, hvat tað hevir at týða at standa saman í royndunum at bøta um korini hjá fjøldini so hvørt.

Tað verður tí ongantið óneyðugt við einum javnaðarflokki, og tað koma vit skjótt at sanna, at avgerandi fyrri eini broyting, har dentur verður lagdur á at fara skynsamliga fram við samfelagsvirkunum, eisini ber í sær, at vælfærdin hjá fjøldini verður havd í huga.

Ti er tað tvingandi neyðugt við einum sterkum javnaðarflokki. Og tað er tí sjálvsagt at vit fara á val týsdagin 10. januar og seta krossin við Javnaðarflokkin.

Vit mugu gera av við skeiva fíggjarliga býtið og V&K-politikkin

Fólkatingsvalið fyrri framman — enn einaferð í ótíð — er úrslit av klandursemi donsku borgarligu flokkanna. Var bert eitt vet av samtaksanda sýndur núverandi donsku andstöðuni, so var hetta val óneyðugt.

Var aðalmálið hjá stjórnarflokkunum at virka fyrri rætti og framburði fyrri øllum fólkum ríkisins, og var bert eitt sindur av vilja at avmarka óhugnaliga árinini — samfelagsligu sum menniskjansligu — av trælkandi

politikki teirra, — so hevði ivaleyst verið møguleiki fyrri framhaldandi stjórnargongd til næsta regluliga val, um so hetta einans var við semju frá máli til mál.

Danmark hevir, sum heimurin allur annars, verið rakt av fíggjarkreppu, men seinastu 6-8 árin hevir danska kappingarferi, hóast umtalaðu kreppu verið í hæddini, — serstakliga samanborið við onnur europeisk lond. Dansk útlutningurin hevir haft rúmar ræsur,

Gisleyg Dahl Bonde
fólkatingsvalevni
skrivar

hetta undir leiðslu javnaðarmanna.

Danski solidariteturin við sáttmálabundin lond og ikki minst við skallaða triðja heimin, var

óreingilgur. Men eftir seinasta fólkatingsval týskt hetta politiska álit landanna millum at vera

Framhald á síðu 10